

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

7.11.2007

B6-0445/2007

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku

predkladajú Jiří Maštálka, Saira Wagenknecht a Helmuth Markov

v mene Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice - Nordickej zelenej ľavice

o Európskom záujme: Prosperita vo veku globalizácie

Uznesenie Európskeho parlamentu o Európskom záujme: Prosperita vo veku globalizácie

Európsky parlament,

- so zreteľom na minuloročnú prípravnú správu o všeobecných usmerneniach hospodárskej politiky na rok 2007 (A6-0012/2007),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Európsky záujem: Prosperita vo veku globalizácie (KOM(2007)0581),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Čas zaradiť vyššiu rýchlosť: nové partnerstvo pre rast a zamestnanosť (KOM(2006)0030),
- so zreteľom na rozhodnutia Rady zo 4. októbra 2004, 12. júla 2005, 18. júla 2006 a 10. júla 2007 o usmerneniach politiky zamestnanosti členských štátov,
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie o usmerneniach politiky zamestnanosti členských štátov¹,
- so zreteľom na Európsky pakt mládeže schválený Európskou radou 22. a 23. marca 2005,
- so zreteľom na Európsky pakt pre rovnosť pohlaví schválený Európskou radou 23. a 24. marca 2006,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Vzdelávanie a odborná príprava 2010: úspech lisabonskej stratégie závisí od naliehavých reforiem (KOM(2003)0685),
- so zreteľom na závery neformálneho stretnutia ministrov zamestnanosti a sociálnych vecí v Berlíne o „Dobrej práci“ z 18., 19. a 20. januára 2007,
- so zreteľom na svoje uznesenie o postavení osôb so zdravotným postihnutím v rozšírenej Európskej únii: Európsky akčný plán na roky 2006 – 2007²,
- so zreteľom na závery neformálneho stretnutia ministrov zamestnanosti a sociálnych vecí v Guimaraães o „12 kľúčových bodoch s cieľom čeliť nadchádzajúcim výzvam“ z 5. a 6. júla 2007,
- so zreteľom na článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku,

A. keďže hospodárska politika predstavuje činnosť, ktorú musia vlády vykonávať v

¹ Prijaté texty, P6_TA(2007)0048.

² Ú. v. EÚ C 316 E, 22.12.2006, s.370.

hospodárskej oblasti na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja v environmentálnej, hospodárskej a sociálnej oblasti, pri prekonávaní chudoby a nezamestnanosti, aby tak splnili potreby občanov EÚ,

- B. keďže európske hospodárstvo dosiahlo v roku 2006 lepšie výsledky a prekonalo výsledky uplynulých rokov; keďže však súčasné finančné ťažkosti vytvárajú neistotu a mohli by ešte viac spomaliť rast a keďže mierne prehodnotenie jesenných prognóz zo strany Európskej komisie by takisto mohlo znamenať zásadný obrat hospodárskeho cyklu, pokiaľ dôveru spotrebiteľov neposilní transparentnosť trhov a vhodné reakcie politikov,
- C. keďže rozšírená EÚ, ktorá je s 500 miliónmi obyvateľov jedným z najväčších trhov na svete, sa stala globálnym hráčom a určuje globálne štandardy; keďže spôsob, akým EÚ napĺňa svoju úlohu globálneho hráča – podporou agresívnejšej vonkajšej stratégie s cieľom otvárať trhy a dobýjať trhové podiely vo svete – sa musí zanechať,
- D. keďže vzájomná závislosť v eurozóne je oveľa silnejšia než v EÚ ako takej a keďže sa zatiaľ neprejavila v účinných a koherentných politických postupoch,
- E. keďže vyššia úroveň zamestnanosti sama o sebe nepostačuje na prekonanie chudoby a sociálneho vylúčenia, pokiaľ ju nesprievádza istota pracovného miesta, dobré pracovné podmienky, odmeny zabezpečujúce dôstojný život a minimálne sociálne normy,
- F. keďže príležitosť na revíziu súboru lisabonských opatrení by sa mala využiť na prepracovanie integrovaných usmernení s cieľom zohľadniť nové výzvy a zvládnuť nedostatky a nízku súdržnosť súčasných záväzkov,
- G. keďže európska stratégia zamestnanosti (ESZ) si vyžaduje väčšie zviditeľnenie, monitorovaciu kapacitu a podnet k účasti v rámci prepracovaných integrovaných usmernení a najmä v národných reformných programoch (NRP) a správach o ich implementácii,
- H. keďže správy o implementácii NRP uvádzajú, že najslabšia implementácia politiky je v oblasti zlepšovania stavu, pokiaľ ide o neistotu zamestnania, a zvyšovania investícií do vzdelávania a odbornej prípravy,
- I. keďže existuje silná spojitosť medzi hospodárskym rastom, zamestnanosťou, prácou, bojom proti chudobe a sociálnym začlenením; keďže problematika chudobných pracujúcich sa čoraz viac zdôrazňuje ako kľúčová výzva v politikách zamestnanosti a sociálneho začlenenia; keďže je preto nevyhnutné prehodnotiť integrované usmernenia s cieľom splniť ich sociálne a environmentálne ciele a zväziť synergie medzi rôznymi oblasťami,
- J. keďže vyššie uvedené neformálne stretnutie ministrov zamestnanosti a sociálnych vecí v Berlíne dospelo k záveru, že „dobrá práca znamená práva zamestnancov a ich účasť, slušné mzdy, ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, ako aj organizáciu práce, ktorá vychádza v ústrety rodinám. Dobré a spravodlivé pracovné podmienky, ako aj primeraná sociálna ochrana, sú nevyhnutné na dosiahnutie akceptácie Európskej únie občanmi“,
- K. keďže vyššie uvedené neformálne stretnutie ministrov zamestnanosti a sociálnych vecí

v Guimarãesi dospelo k záveru, že sociálne začlenenie je základným prvkom stratégií udržateľného rozvoja v Európe, pretože poskytuje nástroje na vytvorenie príležitostí pre všetkých a má pozitívne účinky na zamestnanosť, schopnosti a osobný rozvoj,

- L. keďže mnohé opatrenia v procese národných reformných programov majú zreteľne negatívne účinky na politiky sociálneho začlenenia, najmä opatrenia zamerané na zabezpečenie kvalitného a dobre plateného zamestnania, pričom ciele a politiky sociálneho začlenenia zatiaľ často chýbajú v procese NRP,

Vonkajšie záležitosti

1. zdôrazňuje, že EÚ môže dosiahnuť ciele trvalo udržateľného rozvoja vo svojom vnútri len vtedy, ak bude aktívna a jednotná aj v celosvetovom meradle; nalieha na to, že súčasný prístup usilujúci o „globálnu Európu“, ktorý tlačí na otváranie trhu a celosvetovú liberalizáciu sa musí opustiť, zdôrazňuje potrebu rozvíjať koherentnú vonkajšiu dimenziu politik EÚ, ktorá posilní zásadný prechod k vzorovému trvalo udržateľnému celosvetovému rozvoju, domnieva sa, že komplexný zahraničnopolitický prístup, ktorý sa zameriava na spravodlivú spoluprácu, musí nastúpiť cestu programu spravodlivého obchodu s cieľom spolupráce a trvalo udržateľného rozvoja,
2. zdôrazňuje narastajúci význam EÚ ako celosvetového aktéra a jedného z najväčších požívateľov výhod celosvetového otvoreného hospodárstva, ako veľkého vývozcu a dovozcu tovarov, celosvetovo najväčšieho vývozcu služieb, druhého najväčšieho príjemcu a poskytovateľa priamych zahraničných investícií; domnieva sa preto, že EÚ má veľkú zodpovednosť za riešenie globálnych otázok a za vytvorenie spoločných nástrojov zahraničnej hospodárskej politiky s cieľom adekvátne podporovať environmentálne, sociálne a hospodársky trvalo udržateľný rozvoj,
3. poukazuje na to, že EÚ v roku 2006 posilnila svoju vedúcu úlohu najväčšieho svetového vývozcu, keď vývoz vzrástol o 8 %, ale zdôrazňuje skutočnosť, že vývozný prebytok predstavuje len asi 0,3 percentuálneho bodu súčasného rastu HDP v eurozóne,
4. domnieva sa, že zvyšujúci sa vývozný prebytok v oblasti tovarov a služieb prehľbuje celosvetovú nerovnováhu a že by sa preto mali prijať opatrenia s cieľom zastaviť prehľbovanie nerovnováhy zahraničného obchodu a podnietiť domáci dopyt, a to najmä v krajinách so zvlášť vysokým vývozným prebytkom, poznamenáva v tejto súvislosti, že žiaden z ústredných problémov EÚ – rozdiely v životnej úrovni a hromadná nezamestnanosť – sa nedá vyriešiť rastúcim vývozným prebytkom,
5. poukazuje na to, že sadzby dane z príjmu právnických osôb sa v EÚ znížili prudšie než v iných krajinách OECD; považuje za nevyhnutné, aby členské štáty s cieľom posilnenia trvalo udržateľného rozvoja a zamestnanosti obmedzili vzájomnú daňovú súťaž, znížili daňové zaťaženie zamestnancov a spotrebiteľov a aby sa zaručilo, že podniky a osoby získavajúce príjmy z kapitálu budú opäť viac prispievať k financovaniu verejných služieb a prevodov,
6. kritizuje trend zvyšovania sadzieb DPH v EÚ, pretože má regresívny účinok a potláča

dopyt; žiada členské štáty, aby namiesto toho vyrubili vyššie dane na luxusné tovary; zdôrazňuje, že zvýšenie daní z majetku by mohlo pomôcť dostať verejné rozpočty pod kontrolu,

7. je zástancom uvoľnenejšej menovej politiky ECB a jej inštitucionálnej reformy na základe demokratickej zodpovednosti, politickej kontroly a riešenia hospodárskych a sociálnych otázok; zdôrazňuje, že posilňovanie výmenných kurzov eura je výsledkom narastajúcej nerovnováhy vo svetovom hospodárstve a stagnácie vnútorného dopytu v EÚ, čo určuje potrebu iniciatívy EÚ na globálnej úrovni v oblasti politiky výmenných kurzov s cieľom kontrolovať výmenný kurz eura voči americkému doláru, jenu a čínskemu renminbi,
8. víta zámer Komisie ďalej rozvíjať spoluprácu regulačných orgánov, približovanie noriem a rovnocennosť pravidiel pri rokovaní s tretími krajinami; vyzýva Komisiu, aby podporovala dôstojnú prácu a kvalitu pracovného života, bojovala so sociálnym dumpingom, systematicky uvádzala kapitolu o udržateľnom rozvoji v obchodných dohodách a dohodách o spolupráci s tretími krajinami, ktorá vyžaduje ratifikáciu a presadzovanie základným noriem Medzinárodnej organizácie práce a zásad dôstojnej práce, a systematicky uplatňovala sociálne hodnoty a zásady pri uzatváraní zmlúv s tretími krajinami,

Vnútorne politiky

Prepojenie medzi stratégiami sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia a integrovanými usmerneniami

9. vyjadruje svoje obavy z konštantne vysokej úrovne chudoby v EÚ, ktorá po poklese zo 17 % na 15 % v polovine deväťdesiatych rokov opäť vzrástla na 17 % v roku 2005; v tejto súvislosti považuje za neprijateľné, aby v EÚ s 27 členskými štátmi malo približne 80 miliónov ľudí disponibilný príjem nižší ako 60% mediánu národného príjmu ekvivalentnej domácnosti,
10. pochybuje o vierohodnosti vyhlásenia Komisie, podľa ktorého sa viac pozornosti bude venovať aktívnemu začleňovaniu a rovnakým príležitostiam, a v ktorom sa uvádza, že by sa mala podporovať primeraná sociálna ochrana a posilňovať boj proti chudobe, a že budeme potrebovať účinnejšie prostriedky na zabezpečenie existujúcich práv občanov na prístup ku kvalitnému a dobre platenému zamestnaniu, minimálnym sociálnym normám, vzdelávaniu, sociálnym službám, zdravotným službám a iným formám sociálnej ochrany v Európe,
11. zdôrazňuje potrebu zabezpečiť vynakladanie skutočného úsilia v sociálnej oblasti v ďalšom cykle integrovaných usmernení, domnieva sa, že je nutné prekonať existujúcu nerovnováhu v usmerneniach pre zamestnanosť, ktoré nekladú dôraz na určité základné sociálne ciele, ako sú ciele zamerané na zníženie počtu chudobných pracujúcich a zvýšenie prístupu ku kvalitnému zamestnaniu, vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti a iným formám sociálnej ochrany pre všetkých; vyzýva Komisiu, aby upravila integrované usmernenia s cieľom reagovať na nové výzvy a prekonávať z nich plynúce nedostatky;
12. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali systematický prístup zabezpečujúci efektívny

súlady medzi procesom NRP pre rast a viaceré a lepšie pracovné miesta na jednej strane a sociálnou ochranou/procesom sociálneho začlenenia a európskou stratégiou trvalo udržateľného rozvoja na strane druhej;

Perspektívy nového modelu trvalo udržateľného rozvoja v Európe

13. domnieva sa, že na účinné riešenie problémov trvalo udržateľného rozvoja, nezamestnanosti, chudoby, sociálneho vylúčenia a nerovnosti (príjmov) je potrebná zásadná zmena súčasných politík EÚ; zdôrazňuje, že súčasnú lisabonskú stratégiu je potrebné nahradiť novou integrovanou stratégiou trvalo udržateľného rozvoja a solidarity,
14. domnieva sa, že takáto nová integrovaná stratégia trvalo udržateľného rozvoja a solidarity sa musí zamerať na určenie novej rozvojovej dráhy pre Európu, dráhy s plnou zamestnanosťou, primeranými pracovnými miestami, mzdami zabezpečujúcimi dôstojný život, sociálnou a hospodárskou súdržnosťou a sociálnou ochranou pre všetkých, ktorá zaručuje vysokú životnú úroveň, dráhy, ktorá venuje pozornosť rozvojovým potrebám každého členského štátu, najmä potrebám menej rozvinutých štátov, ktorá podporuje skutočné zblížovanie a pomáha znižovať priepasť v rozvoji členských štátov a medzi existujúcimi hospodárskymi, sociálnymi a regionálnymi nerovnosťami,

Implementácia usmernení pre zamestnanosť

15. žiada Komisiu, aby riešila značnú rozdielnosť medzi členskými štátmi v implementácii a účinnosti usmernení pre zamestnanosť tým, že zabezpečí, aby členské štáty komplexnejšie uplatňovali kvalitatívne ukazovatele a ciele ESZ, nástroje celoživotného vzdelávania a opatrenia uvedené v Európskej pakte mládeže, Európskej pakte pre rovnosť pohlaví a v akčnom pláne EÚ pre ľudí so zdravotným postihnutím na roky 2006 – 2007; žiada, aby sa všetky tieto záväzky, ciele a referenčné hodnoty plne zakomponovali do integrovaných usmernení s cieľom zlepšiť súdržnosť a účinnosť ESZ,
16. zdôrazňuje veľký význam rozširovania strategických kapacít politík zamestnanosti; žiada Komisiu a členské štáty, aby pri ich koordinačných procesoch venovali osobitnú pozornosť kvalite pracovných miest, dobrej odmeny pre všetkých pracujúcich, zosúladiť pracovného, rodinného a osobného života, kvalite vzdelávania a odbornej prípravy a ich dostupnosti pre všetkých, uplatňovaniu nediskriminačných právnych predpisov, posilňovaniu politík rovnakých príležitostí pre ženy a mužov a problematike imigrácie;
17. odmieta integrovaný prístup flexiistoty navrhnutý Komisiou; navrhuje, aby Európska rada v decembri 2007 prijala vyváženejší súbor zásad pre nadchádzajúci trojročný cyklus európskej stratégie zamestnanosti a integrovaných usmernení pre rast a zamestnanosť vychádzajúcich z podpory „dobrej práce“, tvorby kvalitných pracovných miest, vysokej úrovne sociálnej ochrany a likvidácie segmentácie pracovného trhu zabezpečovaním rovnakých práv pre všetkých pracujúcich vrátane pracovníkov z krajín mimo EÚ a odstraňovaním neistoty zamestnania,

Hospodárska politika

18. konštatuje, že občanov EÚ znepokojuje, že zvýšená konkurencia spôsobená rozšírením,

integráciou a mobilitou práce posúva tradičné spôsoby zamestnávania k modelom flexiistoty a domnieva sa, že tieto obavy by sa mali riešiť prostredníctvom politických opatrení rozširujúcich ponuku a zlepšujúcich kvalitu tých verejných tovarov a služieb, ktoré môžu časom pomôcť zlepšiť rast produktivity a aktívne politiky pracovného trhu;

19. poukazuje na to, že jeden zo zásadných problémov, ktorému muselo európske hospodárstvo čeliť v uplynulých rokoch, bol nedostatočný domáci dopyt;
20. poukazuje na to, že existujú značné rozdiely v rýchlosti rastu jednotlivých krajín a vyjadruje znepokojenie nad relatívne nízkou rýchlosťou v niektorých veľkých členských štátoch EÚ, čo možno primárne pripísať stagnujúcemu vnútornému dopytu, v tejto súvislosti poukazuje na nadpriemernú rýchlosť rastu škandinávskych krajín, ktorú sprevádzal významný pokles nezamestnanosti v nedávnej dobe,
21. pripomína, že medzi hospodárstvami členských štátov je badať značné vzájomné vplyvy; v tejto súvislosti zdôrazňuje rozhodujúci význam zlepšenej koordinácie hospodárskej politiky,
22. zastáva názor, že transparentnosť finančných trhov, účinné pravidlá hospodárskej súťaže a primeraná regulácia a kontrola budú aj naďalej mimoriadne dôležité vzhľadom na globalizáciu finančných trhov a potrebu zaručiť práva spotrebiteľov; domnieva sa, že s cieľom potlačiť finančné špekulácie by sa mali zvýšiť požiadavky na transparentnosť, obmedziť pákový efekt a povoliť sekuritizácia úverových balíkov a obchod s nimi len vtedy, ak ich výslovne povolia dozorné orgány,
23. uznáva, že Európa potrebuje komplexnejšiu premenu inovácií na nové výrobky a služby podporujúce trvalo udržateľný rozvoj; podporuje preto požiadavku Komisie vytvoriť tzv. vzdelanostný trojuholník zložený z výskumu, vzdelávania a inovácií; očakáva účelnejšie investície do nových schopností a zručností, celoživotného vzdelávania a moderných systémov vzdelávania a odbornej prípravy;
24. konštatuje, že politika hospodárskej súťaže by mala dopĺňať štrukturálne politiky, ktoré budú odhaľovať možnosť vzniku kartelov a vytlačenia malých podnikov,
25. domnieva sa, že zlepšenie produktivity trhu, distribúcie a finančných služieb by bolo možné dosiahnuť rozšírením koordinácie v rozličných členských štátoch, predovšetkým v eurozóne, a transformáciou hospodárstva s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj zvýšeným úsilím pri technologických investíciách; podporuje prístup integrovaného hospodárskeho riadenia, ktorý vychádza z pridanej hodnoty integrácie;

Inštitucionálne otázky

26. domnieva sa, že vplyv hospodárskeho prostredia na dlhodobý trvalo udržateľný rozvoj nie je automatický a že rozvoj inštitúcií reagujúcich na potreby určuje, či hospodárstvo dokáže realizovať svoj potenciál vyrovnáť sa s týmito úlohami; vyzýva preto Komisiu, aby predložila naozaj aktuálne integrované usmernenia na roky 2008 – 2010,
27. zdôrazňuje, že transparentnosť práce Euroskupiny, Hospodárskeho a finančného výboru (HFV), Výboru pre finančné služby (VFS) a Výboru pre hospodársku politiku (VHP) je

nevyhnutnou podmienkou účinnej koordinácie a plnenia činností hospodárskej politiky EÚ;

28. je presvedčený, že pri vymedzovaní hospodárskej stratégie treba posilniť úlohu Európskeho parlamentu a národných parlamentov spolu s príslušnými formáciami Rady ministrov;
29. opätovne s poľutovaním konštatuje, že ešte stále sa nedohodol jednoznačný časový plán a kódex postupov medzi Parlamentom, Radou a Komisiou, ktorý by zaručil primeranú spoluprácu a plné zapojenie týchto troch inštitúcií EÚ do zodpovedajúceho ďalšieho spracovania integrovaných usmernení ako kľúčových nástrojov lisabonskej stratégie; v tejto súvislosti vyzýva Radu a Komisiu, aby bezodkladne predložili návrhy na úzku spoluprácu týchto troch inštitúcií EÚ vzhľadom na blížiaci sa preskúmanie integrovaných politických usmernení;

Zapojenie zainteresovaných strán

30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali vlastnú zodpovednosť a zvýšili zapojenie národných parlamentov, regionálnych a miestnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií zastupujúcich nezamestnaných a tých skupín v spoločnosti, ktoré sú v rámci lisabonskej stratégie najvzdialenejšie od trhu práce, a to najmä v rámci procesu NRP;

Načasovanie

31. s potešením sa pripravuje na naplnenie svojej poradnej úlohy, ktorú definuje článok 128 ods. 2 zmluvy, pri revízii usmernení pre zamestnanosť; nalieha na Komisiu a Radu, aby Parlamentu dožičili dostatočný čas, v každom prípade nie kratší než päť mesiacov, aby si túto povinnosť mohol splniť,
32. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a parlamentom a vládam členských štátov.